

Collegeprogramma 2026-2030

Naar een toekomstbestendig Staphorst

Oktober 2026

Inleiding

Op 4 juni 2026 is tijdens de raadsvergadering het coalitieakkoord 'Bouwen aan een toekomstbestendige samenleving' gepresenteerd. In lijn met dit coalitieakkoord willen we Staphorst voorbereiden op morgen en problemen aanpakken. De opgaven zijn groot. Onze bevolking groeit, de behoefte aan woningen en ruimte voor bedrijvigheid neemt toe, de vraag naar zorg en ondersteuning verandert en grote opgaven rond Defensie, landbouw, energie, klimaat en bereikbaarheid komen samen.

Naar een toekomstbestendig Staphorst

Het bouwen aan een toekomstbestendige samenleving begint bij wat Staphorst sterker maakt: inwoners kijken naar elkaar om en iedereen mag meedoen, ondernemers nemen initiatief en gezinnen, verenigingen, kerken en maatschappelijke organisaties dragen bij aan vitale dorpen. Onze identiteit en eigenheid, ons landschap en onze manier van samenleven geven Staphorst zijn bijzondere karakter. We bouwen verder op de kracht van inwoners, gezinnen, verenigingen, kerken, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zodat Staphorst ook voor volgende generaties een goede plek blijft om te wonen, werken en leven.

Onze bestuurlijke prioriteiten

Vanwege de samenhang in opgaven en ontwikkelingen zien we zes bestuurlijke prioriteiten, die noodzakelijk zijn voor de toekomst van Staphorst. Deze prioriteiten raken meerdere begrotingsprogramma's, budgetten en disciplines. Hier willen we deze bestuursperiode integraal - over begrotingsprogramma's en afdelingsgrenzen heen - aan werken:

- ▶ **Woningbouw versnellen:** voor het realiseren van voldoende en passende woonruimte voor onze inwoners is aandacht nodig voor belemmeringen zoals netcongestie, complexe ruimtelijke procedures, bezwaar- en beroepsprocedures, stikstofvraagstukken, beschikbare bouwlocaties en voldoende uitvoeringscapaciteit bij overheid en marktpartijen.
- ▶ **Sociale basis versterken en voorzieningen toekomstbestendig maken:** om ook in de toekomst leefbare en veerkrachtige kernen te behouden, versterken we de sociale basis van Staphorst. We zetten in op gezondheid, preventie, vroegtijdige ondersteuning en een passende sociale infrastructuur die ontmoeting, participatie en samenredzaamheid bevordert. Daarbij zorgen we voor voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van inwoners en duurzaam inzetbaar blijven.
- ▶ **Ruimte voor lokaal ondernemerschap en een toekomstbestendige economie:** het bieden van toekomstperspectief aan bedrijvigheid en landbouw kan alleen als belemmeringen zoals de beperkte beschikbare ruimte, beperkingen in de energie-infrastructuur, arbeidsmarktkrapte en onzekerheden in landelijke en provinciale wet- en regelgeving worden verminderd of weggenomen.
- ▶ **Het Staphorster bod en de bijbehorende infrastructuur realiseren:** de uitbreiding van de munitieopslag is alleen mogelijk door realisatie van het Staphorster bod. Zo verbinden we de bijdrage aan de nationale veiligheid met een veilige, bereikbare en leefbare omgeving.
- ▶ **Netcongestie aanpakken en energie-infrastructuur laten meegroeien:** samen met netbeheerders, ondernemers, energietoepassingen en andere overheden zetten we in op uitbreiding van de energie-infrastructuur en op innovatieve oplossingen zoals energiehub's, energieopslag en slim energiegebruik en duurzame opwek, zodat de ruimtelijke en economische ontwikkeling van Staphorst kan doorgaan.
- ▶ **Veiligheid en weerbaarheid versterken:** Veiligheidsvraagstukken worden steeds complexer. Het is nodig om inwoners en organisaties en de gemeente beter voor te bereiden op fysieke, sociale en digitale dreigingen. We besteden daarbij extra aandacht aan crisisbeheersing, cyberveiligheid, huiselijk geweld en het voorkomen van ondermijnende criminaliteit.

Collegeprogramma 2026-2030

Om aan de bestuurlijke prioriteiten te werken, zijn duidelijke keuzes nodig. Hoe kunnen we schaarse menskracht, geld en ruimte inzetten voor maximale resultaten? En welke bestuurlijke keuzes maken we omdat niet alles (tegelijk) kan? Om richting te geven, heeft dit collegeprogramma een iets andere opzet dan in voorgaande bestuursperiodes.

Maatschappelijke resultaten

We hebben in dit collegeprogramma niet alleen opgeschreven wat we allemaal doen, maar vooral welke maatschappelijke resultaten we voor Staphorst willen bereiken. Daarbij zijn we eerlijk over wat de gemeente zelf kan en doet vanuit haar verantwoordelijkheid en waar we anderen nodig hebben. Omdat niet alles tegelijk kan, werken we gaandeweg deze bestuursperiode uit wat we eerst, later of niet (meer) in deze bestuursperiode doen. We maken zo voor inwoners, raad en organisatie zichtbaar waar we als college voor kiezen en of we daarin vooruitgang boeken. Meer uitleg hierover leest u in het hoofdstuk 'Sturen op maatschappelijke resultaten'.

Investerings- en uitvoeringsruimte

- ▶ Een belangrijke randvoorwaarde is het creëren van investerings- en uitvoeringsruimte. Om voldoende menskracht en geld te hebben voor belangrijke maatschappelijke opgaven maken we scherpe keuzes, herijken we prioriteiten en passen we de instrumenten van Mooi Wark! toe op werkzaamheden, processen, bestaande en nieuwe activiteiten en taken.
- ▶ Daarnaast staat er in het coalitieakkoord een besparingsopdracht om de kosten van grote investeringen te kunnen betalen. Door heroverweging van bestaand beleid en lopende investeringen moet een besparing van €900.000 worden gerealiseerd en door heroverweging van subsidies een besparing van €400.000. We hebben deze opdracht uitgewerkt in een bijlage bij de begrotingswijziging. Hierbij hebben we geconstateerd dat deze besparingen leiden tot onverantwoorde en ongewenste maatschappelijke effecten. Daarom staat in de bijlage bij de begrotingswijziging ook een alternatief voorstel. Door nu een deel van de investeringen uit te stellen, brengen we investeringen, ambities en maatschappelijke effecten met elkaar in balans en zorgen we de komende jaren voor een sluitende begroting.

Aan de slag!

De maatschappelijke resultaten vormen het uitgangspunt voor de inzet van menskracht, geld en ruimte. We beginnen deze bestuursperiode met het afmaken en afronden van al lopende activiteiten, met wat in de begroting 2027 staat en met het creëren van investerings- en uitvoeringsruimte. Na besluit van de raad op de begrotingswijziging en het voorstel voor de besparingsopdracht werken we vóór de kadernota 2028 uit wat we hierdoor eerst, later of niet (meer) in deze bestuursperiode doen en wat de maatschappelijke effecten daarvan zijn. Voor de vervolgjaren maken wij deze keuzes jaarlijks door het collegeprogramma te actualiseren, waarbij we de raad vragen om de daadwerkelijke keuzes te maken bij de kadernota om te verwerken in de begroting.

Graag gaan wij met de samenleving, raad en organisatie volop aan de slag voor de toekomst van onze gemeente. Laten we blijven bidden om Gods zegen over het werk dat wij doen en over alles wat wij ondernemen.

Staphorst, oktober 2026

College van burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Sturen op maatschappelijke resultaten	4
Leeswijzer	5
0. Algemeen bestuur en organisatie	6
1. Openbare orde en Veiligheid	8
2. Verkeer en Vervoer	10
3. Economie en Ondernemen	12
4. Onderwijs	14
5. Sport, Cultuur, Recreatie en Toerisme	16
6. Sociaal domein	18
7. Gezondheid en milieu	20
8. Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening	22
9. Organisatie en Financiën	24

‘We bouwen verder op kracht van inwoners, gezinnen, verenigingen, kerken, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zodat Staphorst ook voor volgende generaties een goede plek blijft om te wonen, werken en leven.’

Sturen op maatschappelijke resultaten

In ons collegeprogramma staan maatschappelijke resultaten centraal. Door ruimte te creëren voor bestuurlijke prioriteiten en op basis van maatschappelijke resultaten keuzes te maken, bepalen we jaarlijks de inzet van menskracht, geld en ruimte.

Onze manier van sturen bestaat uit **vier stappen**, die samen een eenvoudige cyclus vormen:

- 1. Richting geven.** We bepalen wat we maatschappelijk willen bereiken, waar dit college voor kiest en welke rol de gemeente heeft.
- 2. Ruimte creëren.** We onderzoeken periodiek hoe dagelijkse werkzaamheden eenvoudiger en slimmer kunnen, zodat meer ruimte ontstaat voor maatschappelijke opgaven.
- 3. Keuzes maken.** We zetten beschikbare capaciteit bewust in en bepalen wat voorrang krijgt wanneer niet alles tegelijk kan.
- 4. Monitoren, bijsturen en leren.** We volgen de voortgang van de maatschappelijke resultaten, signaleren knelpunten en sturen waar nodig bij.

1. Richting geven

De bestuurlijke prioriteiten uit de inleiding geven richting aan wat we deze bestuursperiode willen bereiken. Daarom zijn ze vertaald naar een maatschappelijk resultaat per begrotingsprogramma.

Maatschappelijke resultaten

Een maatschappelijk resultaat beschrijft welk probleem we willen oplossen of welke ontwikkeling we willen stimuleren. Per begrotingsprogramma staat één maatschappelijk resultaat centraal. Wettelijke taken, activiteiten uit het coalitieakkoord en de lopende werkzaamheden (uit bijvoorbeeld voorgaande bestuursperiodes) zien we niet als doel op zich, maar als bijdrage aan dat resultaat. Zo geven maatschappelijke resultaten richting aan de inzet van menskracht, geld en ruimte.

Onze rol

Maatschappelijke resultaten hebben we als gemeente nooit volledig in de hand. De gemeente bouwt geen wonin-

gen, runt geen bedrijven en bepaalt niet hoe inwoners opgroeien of gezond blijven. Maatschappelijke resultaten ontstaan door de gezamenlijke inzet van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, marktpartijen en andere overheden. Daarom maken we per programma duidelijk welke rol de gemeente heeft.

We zijn ambitieus over wat we voor Staphorst willen bereiken en sturen op onze bijdrage. Waar we bevoegd zijn, maken we keuzes en nemen we verantwoordelijkheid. Waar anderen aan zet zijn, verbinden we partijen, behartigen we het Staphorster belang en nemen we waar mogelijk belemmeringen weg.

2. Ruimte creëren

Een groot deel van de gemeentelijke capaciteit gaat naar wettelijke taken, dienstverlening, beheer en andere dagelijkse werkzaamheden. Om maatschappelijke resultaten en bestuurlijke prioriteiten te realiseren, is ruimte nodig in zowel begroting en uitvoeringskracht van de organisatie.

Mooi Wark! toepassen

Veel dagelijkse werkzaamheden en taken kunnen we niet zomaar stoppen. Wel kunnen we periodiek kijken of ze slimmer, eenvoudiger of met minder capaciteit kunnen worden uitgevoerd. Daarbij gebruiken we de gereedschapskist van Mooi Wark!, zoals automatiseren, samenwerken, poolen, uitbesteden en versoberen. Vrijgekomen capaciteit zetten we in voor maatschappelijke opgaven en bestuurlijke prioriteiten. Ook bij deze opgaven zoeken we naar de meest eenvoudige en doelmatige uitvoering.

3. Keuzes maken

Alle activiteiten en doelen in dit collegeprogramma zijn belangrijk. Ook na het creëren van ruimte in dagelijkse werkzaamheden kunnen niet alle activiteiten in dit collegeprogramma (tegelijktijdig) worden uitgevoerd. Daarom is het nodig om keuzes te maken.

Zo kiezen we omdat niet alles tegelijk kan

We bepalen jaarlijks bij de kadernota wat we eerst, later of niet (meer) doen. We kiezen waar we menskracht, geld en ruimte het beste kunnen inzetten om de klus te klaren.

Om voor iedereen duidelijke keuzes te maken en te voorkomen het stellen van prioriteiten ongemerkt op de werkvloer plaatsvindt, hanteren we **de volgende uitgangspunten**:

> Wettelijke taken gaan voor.

> Werk dat het meeste bijdraagt aan het maatschappelijk resultaat, krijgt voorrang.

> Nieuw werk komt niet automatisch bovenop bestaand werk; de gevolgen voor geld, menskracht, specialistische kennis en het uitvoeren van bestaand werk maken we inzichtelijk.

> Nieuw beleid is geen automatisme. Eerst kijken we of bestaande kaders volstaan. Alleen als nieuw beleid noodzakelijk is om een gekozen resultaat te bereiken, een wettelijke verplichting uit te voeren of een concreet knelpunt weg te nemen, zetten we daar capaciteit voor in.

> De raad stelt kaders en budgetten vast. Binnen die ruimte prioriteert het college de uitvoering. Raakt een keuze een door de raad vastgesteld kader of budget, dan leggen we die keuze aan de raad voor.

> Als twee belangrijke politieke wensen om dezelfde schaarse capaciteit vragen, kiest het college. Raakt die keuze aan een beleidskader of budget, dan betrekken we de raad.

De daadwerkelijke keuzes worden vervolgens gemaakt bij de kadernota en begroting van het komende begrotingsjaar. 'Dit doen we eerst' krijgt daarmee daadwerkelijk betekenis. Dit zijn de activiteiten met prioriteit waar we bij schaarste de beschikbare capaciteit voor inzetten; wettelijke en noodzakelijke werkzaamheden blijven we uitvoeren.

Voor 2027 lukt dat niet, omdat er bij de kadernota 2027 - als basis voor de begroting 2027- nog geen coalitieakkoord en collegeprogramma was. De eerste keuzes maken we dus vanaf de kadernota en begroting 2028.

4. Monitoren, bijsturen en leren

Sturen houdt niet op zodra keuzes zijn gemaakt. We volgen jaarlijks of maatschappelijke resultaten en bestuurlijke prioriteiten op koers liggen en of nieuwe keuzes nodig zijn.

Monitoren

We beoordelen periodiek of we dichterbij het maatschappelijke resultaat komen. Daarbij gebruiken we bestaande data, ervaringen uit de uitvoering en signalen uit de samenleving. Nieuwe registraties of onderzoeken zetten we alleen in als dat nodig is. Op basis van het totaalbeeld willen we kunnen duiden of een resultaat op koers, onder druk of niet op koers ligt en of bijsturing nodig is.

We monitoren:

- > voortgang op maatschappelijke resultaten;
- > realisatie van doelen;
- > knelpunten in uitvoering;
- > beschikbare capaciteit;
- > nieuwe ontwikkelingen en opgaven.

Voor monitoring en verantwoording aan raad en samenleving sluiten we zoveel mogelijk aan bij de P&C-cyclus. Tegenvallende resultaten of veranderende omstandigheden kunnen aanleiding zijn om keuzes te heroverwegen.

Bijsturen: jaarlijks herijken

Voorafgaand aan de kadernota brengen we onze prioriteiten, werkvoorraad en capaciteit integraal in beeld. Hiervoor actualiseren we jaarlijks het collegeprogramma.

Daarbij beoordelen we:

- > wat nog steeds nodig is;
- > wat voldoende bijdraagt aan maatschappelijke resultaten;
- > welke nieuwe opgaven om ruimte vragen;
- > welke activiteiten kunnen worden voortgezet, versneld, vertraagd, versoberd of beëindigd.

Zo voorkomen we dat werkzaamheden zich opstapelen en houden we ambities, middelen en uitvoeringskracht in balans.

Sturingscyclus

Zo ontstaat een continue sturingscyclus: Richting geven > Ruimte creëren > Keuzes maken > Uitvoeren > Monitoren, bijsturen en leren. In de jaarlijkse actualisatie van het collegeprogramma maken we aangepaste of nieuwe keuzes zichtbaar. Vervolgens nemen en verantwoorden we de keuzes binnen de P&C-cyclus. Zo wordt voor inwoners, raad en organisatie duidelijk waar het college voor kiest en welke resultaten we boeken. Het sturen op maatschappelijke resultaten ondersteunt het bestuurlijke gesprek, maar vervangt de politieke afweging niet.

Leren

In dit collegeprogramma werken we met maatschappelijke resultaten en doelen op basis van de huidige kennis. Niet alle resultaten zijn al volledig meetbaar. Daarom scherpen we gaandeweg deze bestuursperiode de resultaten, doelen en indicatoren verder aan. We doen dat op natuurlijke momenten, zoals bij het opstellen of actualiseren van omgevingsvisie of omgevingsprogramma's. Zo wordt het collegeprogramma stap voor stap meer richtinggevend en beter meetbaar, zonder aparte trajecten op te zetten.

Leeswijzer

Op de volgende pagina's leest u **per begrotingsprogramma**:

- ▶ **Wat speelt er?** Een schets van ontwikkelingen die spelen.
- ▶ **Wat is onze rol?** Waar de gemeente zelf over gaat en wat we doen als anderen aan zet zijn.

Met daarbij in een overzicht:

- ▶ **Maatschappelijk resultaat:** wat we willen bereiken voor Staphorst.
- ▶ **Hoofddoel:** de politieke richting van deze bestuursperiode.
- ▶ **Subdoelen:** de doelen waarop onze inzet is gericht. Hier gaan we mee aan de slag.
- ▶ **Overzicht activiteiten:** de wettelijke taken, activiteiten uit het coalitieakkoord en lopende werkzaamheden uit bijvoorbeeld voorgaande bestuursperiodes.

0. Algemeen bestuur en organisatie

Wat speelt er?

Staphorst heeft een betrokken samenleving waarin inwoners en ondernemers veel zelf organiseren en verantwoordelijkheid nemen. De gemeente wil dicht bij hen blijven staan met laagdrempelige dienstverlening, persoonlijk contact en ruimte voor initiatieven uit de samenleving. Maatschappelijke opgaven worden steeds ingewikkelder. De gemeente kan deze opgaven niet altijd alleen aanpakken. Daarom is gerichte samenwerking nodig met andere overheden en partners, waarbij we onze bestuurlijke slagkracht houden en dicht bij onze inwoners blijven staan. Digitalisering en AI bieden kansen om dienstverlening en werkprocessen slimmer te organiseren en stellen hogere eisen aan informatieveiligheid.

Om onze dienstverlening gericht te kunnen verbeteren, willen we beter inzicht krijgen in hoe inwoners en ondernemers die ervaren. Zo kunnen we bepalen of vereenvoudiging en digitalisering daadwerkelijk bijdragen aan betere en efficiëntere dienstverlening. Dat helpt om het gewenste niveau van dienstverlening duidelijker te bepalen en de ontwikkeling daarvan te volgen.

Wat is onze rol?

De gemeente is verantwoordelijk voor goed bestuur, het uitvoeren van wettelijke taken en het bieden van goede dienstverlening. Ook zorgen we voor een organisatie die deze taken aankan. Voor specialistische taken kunnen we samenwerken met andere gemeenten of externe partijen inhuren. Daarbij staan kwaliteit, nabijheid en democratische controle voorop: inwoners moeten goed geholpen worden en het bestuur moet kunnen blijven sturen.

‘De gemeente wil dicht bij inwoners en ondernemers blijven staan met laagdrempelige dienstverlening, persoonlijk contact en ruimte voor initiatieven uit de samenleving.’

Maatschappelijk resultaat:		
Een betrouwbare en toegankelijke gemeente, waarin inwoners mee kunnen doen en de gemeente samenwerkt waar dat meerwaarde heeft.		
Hoofddoel:		
De gemeente handelt betrouwbaar, is bereikbaar voor inwoners en ondernemers en organiseert haar bestuur, dienstverlening en samenwerking effectief.		
Betrouwbaar en transparant bestuur	Toegankelijke en passende dienstverlening	Betrokken inwoners en doelgerichte samenwerking
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
● In stand houden en functioneren van gemeenteraad, college en burgemeester (Gemeentewet) (o.a. Implementeren Wet open overheid) ● Organiseren van verkiezingen (Kieswet) ● Uitvoeren van de WOZ-waardering (Wet WOZ) ● Heffen en invorderen van vastgestelde gemeentelijke belastingen (Gemeentewet; Invorderingswet 1990) ● Zorgdragen voor een rechtmatige begroting, administratie en jaarrekening (Gemeentewet; BBV) ● Beheersen van financiering, liquiditeit en renterisico's (Wet Fido) ● Uitvoeren van de vennootschapsbelastingplicht, voor zover van toepassing (Wet Vpb, 1969)	● Bijhouden van de Basisregistratie Personen (Wet BRP) ● Registreren van geboorte, huwelijk en overlijden (Burgerlijk Wetboek) ● Verstrekken van reisdocumenten (Paspoortwet) ● Verstrekken en registreren van rijbewijzen (Wegenverkeerswet 1994)	
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
● Inwoners en ondernemers vertrouwen en ruimte geven en als gemeente durven loslaten waar dat verantwoord is	● Digitale dienstverlening verder ontwikkelen en daarnaast persoonlijk contact en een fysiek loket beschikbaar houden ● Blijven investeren in betrouwbaarheid, beschikbaarheid en vertrouwelijkheid van gegevens ● Automatisering en AI toepassen waar deze aantoonbaar bijdragen aan dienstverlening of bedrijfsvoering	● Het Ontwikkelfonds voortzetten, aanvullen en de voorwaarden herzien ● Samenwerking binnen Regio Zwolle, de K80 en met andere gemeenten gericht inzetten ● Inwoners tijdig betrekken bij concrete plannen en openstaan voor nieuwe vormen van samenwerking
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
	● Herijken visie op dienstverlening, doorzetten voor besluitvorming raad en opstellen activiteitenplan	● Uitvoeren project inwonersparticipatie (P&C 2025) ● Verder uitwerken verbinding met de samenleving en Town Deal Krachtinge Kernen

1. Openbare orde en veiligheid

Wat speelt er?

Staphorst is een veilige gemeente en dat willen we zo houden. Het soort veiligheidsproblemen verandert wel. Criminaliteit is niet altijd zichtbaar, denk aan cybercriminaliteit en ondermijning. Dit vraagt om alertheid en meldingsbereidheid van inwoners en ondernemers. Ook voor huiselijk geweld, kindermishandeling en het veiligheidsgevoel is blijvende aandacht nodig. Daarnaast moeten we goed voorbereid zijn op incidenten, rampen en crises. Dat kunnen we niet alleen, daarom werken we samen met politie, hulpdiensten, Veiligheidsregio en de samenleving. Onze inzet richt zich niet alleen in optreden wanneer iets gebeurt, maar juist in het voorkomen van problemen. Door risico's vroeg te signaleren en de weerbaarheid en samenredzaamheid van inwoners, ondernemers en organisatie te versterken, kunnen we samen bijdragen aan een veilige samenleving.

Bij het opstellen van het nieuwe integrale veiligheidsplan kijken we naar geregistreerde incidenten, naar minder zichtbare problemen en hoe veilig mensen zich voelen. Zo kunnen we beter bepalen waar preventie, toezicht en samenwerking het meeste effect kunnen hebben en wat we willen bereiken.

Wat is onze rol?

Voor openbare orde en een deel van de crisisbeheersing heeft de gemeente een duidelijke wettelijke verantwoordelijkheid. Bij andere veiligheidsvraagstukken is onze rol vooral verbindend, signalerend of ondersteunend. We werken daarbij samen met politie, Veiligheidsregio en zorgpartners en nemen hun taken niet over.

'Door risico's vroeg te signaleren en de weerbaarheid en samenredzaamheid van inwoners, ondernemers en organisatie te versterken, kunnen we samen bijdragen aan een veilige samenleving.'

Maatschappelijk resultaat:			
Inwoners leven in een gezonde, schone en toekomstbestendige leefomgeving, terwijl energie-, water-, bodem- en natuurvoorwaarden de ontwikkeling van Staphorst niet onnodig blokkeren.			
Hoofddoel:			
Het bevorderen van een veilige leefomgeving door onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen, kwetsbare inwoners te beschermen, weerbaarheid te versterken en adequaat op te treden bij dreigingen, incidenten en crises.			
Zo min mogelijk criminaliteit, ondermijning en overlast	Veilig thuis en veilig opgroeien	Inwoners en organisaties zijn weerbaar tegen veiligheidsrisico's	Adequate hulp bij incidenten, rampen en crises
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
- Handhaven van de openbare orde (Gemeentewet) (o.a. Integraal veiligheidsplan uitvoeren en monitoren; Beleids-uitgangspunten voor opvang en vervoer van zwerfdieren opstellen en overeenkomsten actualiseren; BOA-bestel 2028 aanpassen aan landelijke wet- en regelgeving) - Optreden bij overlast en verstoring van de openbare orde (Gemeentewet) - Vergunningverlening en toezicht op alcoholverstrekking (Alcoholwet) - Uitvoeren van Bibob-onderzoek, waar van toepassing (Wet Bibob) (o.a. Bibob-beleid actualiseren en uitbreiden) - Uitvoeren van taken rond evenementen, horeca en openbare veiligheid (Gemeentewet; APV; bijzondere wetten) (o.a. Processen rond evenementen en openbare orde optimaliseren)	Handhaven van de openbare orde (Gemeentewet)		Organiseren van brandweezorg, rampenbestrijding en crisis- beheersing (Wet veiligheidsregio's) (o.a. Crisisbeheersings- en bevolkingszorgprocessen actualiseren)
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Samen met inwoners, ondernemers en veiligheidspartners een nieuw integraal veiligheidsplan opstellen - Samenwerking tussen politie en BOA's bevorderen en inzetten op zichtbaarheid op straat - Voorlichting inzetten tegen cybercrime en ondermijning en meldingsbereidheid versterken	- Huiselijk geweld en kindermishandeling integraal opnemen in het veiligheidsbeleid en de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners versterken - Initiatieven zoals Politiekids en voorlichting over landbouw-verkeer inzetten	- AED-initiatieven ondersteunen, slimme verlichting stimuleren en Fixi uitbreiden voor onveilige plekken - Met Veiligheidsregio, organisaties, bedrijven en kerken werken aan samenredzaamheid	Inzetten op behoud van brandweer-, politie- en ambulancepost en aanrijtijden monitoren
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
- Opstellen en uitvoeren Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 en doorzetten voor besluitvorming raad - Afronden en in gebruik nemen informatiesysteem PGAX voor ondermijning en Bibob - Voortzetten bewustwording rond digitale veiligheid, ondermijning en meldingsbereidheid		Verder uitwerken maatschappelijke weerbaarheid en samenredzaamheid	

2. Verkeer & vervoer

Wat speelt er?

Een goede bereikbaarheid is belangrijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Op sommige plekken staat die bereikbaarheid onder druk. Zo is de Stovonde het grootste verkeersknelpunt binnen de gemeente en ontstaan daar tijdens de spits regelmatig wachtrijen. De groei van woningen en bedrijvigheid zorgt voor extra verkeer, waardoor de druk op de bestaande infrastructuur toeneemt. Ook lopen, fietsen en openbaar vervoer zijn van belang voor een bereikbare gemeente, zeker voor inwoners die niet altijd over een auto beschikken. Daarnaast blijft verkeersveiligheid een belangrijk aandachtspunt.

De voorgenomen verplaatsing van de op- en afritten van de A28 als onderdeel van het Staphorster bod biedt kansen om de infrastructuur blijvend te verbeteren. Speciale aandacht is nodig voor onder meer de bereikbaarheid van Staphorst-Noord, een veilige verkeersafwikkeling in het centrum en op de Oude Rijksweg en Gemeenteweg, de ontsluiting van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen en het versterken van openbaar vervoer.

Bij het opstellen van een integraal verkeersplan (als bouwsteen voor onze omgevingsvisie) brengen we de huidige en toekomstige verkeersstromen en knelpunten voor verkeersveiligheid verder in beeld. Daarbij kijken we naar de gevolgen van woningbouw en bedrijvigheid en de nieuwe aansluiting op de A28. Ook onderzoeken we de positie van auto, fiets, voetganger en openbaar vervoer. Zo kunnen we bepalen welke verbetering in bereikbaarheid en verkeersveiligheid we willen bereiken en hoe we de voortgang daarvan volgen.

Wat is onze rol?

Voor gemeentelijke wegen, openbare ruimte en lokale verkeersmaatregelen kunnen we zelf keuzes maken. Voor de A28, spoorverbindingen en het openbaar vervoer zijn Rijk, provincie, ProRail en vervoerders vooral aan zet. De gemeente zorgt ervoor dat de belangen van Staphorst worden meegenomen, we tijdig aan tafel zitten en we samenwerking organiseren.

‘We bepalen welke verbetering in bereikbaarheid en verkeersveiligheid we willen bereiken en hoe we de voortgang daarvan volgen.’

Maatschappelijk resultaat: Onze dorpen, buurten, voorzieningen en werklocaties zijn goed, veilig en duurzaam bereikbaar.		
Hoofddoel: Inwoners en bezoekers kunnen zich veilig en doelmatig verplaatsen en ruimtelijke groei wordt tijdig ondersteund door passende infrastructuur.		
Verkeersveilig verplaatsen	Bereikbare dorpen, voorzieningen en ontwikkellocaties	Toegankelijke en toekomstbestendige mobiliteit
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
- Nemen van verkeersbesluiten en treffen van verkeersmaatregelen (Wegenverkeerswet 1994; BABW) - Zorgdragen voor veilig beheer van gemeentelijke infrastructuur (Wegenwet; Burgerlijk Wetboek)	- Beheren en in stand houden van gemeentelijke openbare wegen (Wegenwet) (o.a. Wegenbeheersplan herzien) - Uitvoeren van vastgesteld parkeerregime en parkeerregulering (Gemeentewet; Wegenverkeerswet 1994)	
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Aandacht geven aan centrum, Oude Rijksweg en Gemeenteweg - Maatregelen onderzoeken en uitvoeren om sluipverkeer te beperken - Het fietspadenplan pragmatisch en binnen financiële mogelijk- heden uitvoeren	- Een integraal verkeersplan opstellen rond de mogelijke verplaatsing van de A28-aansluitingen - Staphorst-Noord specifiek meenemen in het integrale verkeersplan - Wandelpaden op bedrijventerreinen aanleggen - Bij nieuwe wijken en terreinen uitgaan van minimaal twee ontsluitingen, tenzij afwijking gegrond is	- Aansluiten bij het provinciale deelfietsnetwerk Pak 'm - Inzetten op buslijn 40, OV op afroep en regionale mobiliteitshubs - Voortzetten lobby en onderzoek naar een treinhalte in Staphorst
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
- Uitvoeren verkeersplan en resterende herinrichtingen in Rouveen - Aanpakken verkeersveiligheidslocaties Burgemeester van der Walstraat en Achthoevenweg-Hoogeweg	- Bouwsteen opstellen voor omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsplan m.b.t. Verkeers- en Vervoersplan opstellen (integraal verkeersplan), inclusief verkeersmodel en actualisatie parkeernota - Parkeeronderzoeken uitvoeren (M163) - Uitwerken en realiseren infrastructuur Staphorster bod: A28-aansluitingen en ongelijkvloerse spoorpassage - Uitvoeren reconstructies J.C. van Andelweg en Poeleweg - Voorbereiden ontsluiting De Slagen en herinrichting Staphorst Noordoost fase 5 - Afronden duikerbrug Conradsweg, stationsomgeving en vervangingsinvesteringen wegen en lichtmasten	Actief in gesprek blijven met betrokken organisaties

3. Economie en ondernemen

Wat speelt er?

Staphorst heeft een sterke ondernemerscultuur en een lage werkloosheid. De vraag naar bedrijfsruimte blijft groeien. Daarom is in de regionale programmeringsafspraken voor Staphorst een uitbreidingsbehoefte van 10 tot 20 hectare opgenomen, die onder meer bestemd is voor De Esch V en uitbreiding van de Bullingerslag. De economische opgave gaat daarnaast over het beter benutten van bestaande ruimte. We willen doorstroming en revitalisering van bedrijventerreinen stimuleren. Voor een deel van De Baarge, tussen de Gemeenteweg en de Hoogeweg, verkennen we met betrokken ondernemers of transformatie naar wonen mogelijk is. Ook de A28-zone biedt kansen voor economische ontwikkeling. Ontwerpend onderzoek moet uitwijzen of hier ruimte is voor groeiende bedrijvigheid en werkgelegenheid, met als belangrijke voorwaarden bescherming van het slagenlandschap en rekening houden met de verplaatsing van de op- en afritten.

Ook agrarische ondernemers zijn belangrijk voor de lokale economie. De sector is van grote betekenis voor het landschap en de gemeenschap. Agrarische ondernemers willen investeren in verduurzaming en innovatie, maar onzekerheid over regelgeving, vergunningverlening en ontwikkelmogelijkheden maken keuzes voor de lange termijn lastig. Voor innovaties zijn onder meer grote investeringen en meer juridische zekerheid nodig; extensivering vraagt om voldoende grond en verdienvermogen.

We weten al behoorlijk goed hoe groot de behoefte aan nieuwe bedrijfsruimte is. De komende periode moet vooral duidelijker worden hoe de A28-zone binnen de gestelde kaders kan worden ontwikkeld en wat de mogelijkheden zijn voor het deel van De Baarge. Voor de landbouw is vooral van belang dat duidelijker wordt wat landelijk en provinciaal beleid betekent voor de ontwikkelmogelijkheden van agrarische bedrijven in Staphorst. Bijvoorbeeld als het gaat om de gevolgen van onder meer de voorgestelde stikstofzoning.

Wat is onze rol?

Ondernemers zijn verantwoordelijk voor hun eigen bedrijf. De gemeente zorgt voor heldere lokale regels, werkbare vergunningverlening en ruimte voor economische ontwikkeling. Bij gemeentelijke besluiten bepalen we wat waar kan en welke belangen voorgaan. Bij besluiten van andere overheden behartigen we actief het lokale belang.

‘Voor de landbouw is van belang dat duidelijker wordt wat landelijk en provinciaal beleid betekent voor de ontwikkelmogelijkheden van agrarische bedrijven in Staphorst.’

Maatschappelijk resultaat:			
Een sterke lokale economie waarin agrarische bedrijven en andere ondernemers ruimte hebben om toekomstbestendig te ondernemen en het winkelhart aantrekkelijk blijft.			
Hoofddoel:			
Staphorst biedt een aantrekkelijk ondernemersklimaat en benut de schaarse ruimte zorgvuldig voor lokale werkgelegenheid, landbouw en economische vitaliteit.			
Sterk ondernemerschap en goede dienstverlening aan bedrijven	Voldoende en passende ruimte voor bedrijvigheid	Een vitaal en aantrekkelijk winkelhart	Toekomstperspectief voor de agrarische sector
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
Uitvoeren van vergunning-, registratie- en toezichtstaken voor ondernemingen waar de gemeente bevoegd gezag is (Omgevingswet; Alcoholwet; Gemeentewet; bijzondere wetten)			
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Agrarische coaching en mentale hulpverlening laagdrempelig beschikbaar houden - Accountmanagement opnieuw invullen en een Ondernemersfonds verkennen	- Sturen op doorstroming en revitalisering van bedrijventerreinen - Sturen op passende bedrijven en lokale werkgelegenheid - Regie voeren op grondbeleid - Kaders hanteren voor werkgelegenheid, landschap en infrastructuur	Een centrumvisie ontwikkelen, gratis parkeren behouden en toiletten vindbaar maken	- Initiatieven ondersteunen via het Transitiefonds Toekomstgerichte Landbouw - Landbouw als hoofdfunctie handhaven en uitgaan van een passend waterpeil - Weidevogelgebied en maaibeheer zorgvuldig afstemmen
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
Uitwerken Staphorster bod en gebiedsproces rond Defensie	Verder ontwikkelen bedrijventerreinen De Esch 0, De Esch 4, De Esch 5 en Bullingerslag		- Uitvoeren Transitiefonds Toekomstgerichte Landbouw - Uitvoeren LEADER-projecten en cofinanciering - In regionale en landelijke overleggen inzetten op perspectief voor boeren en natuur en de lobby voortzetten

4. Onderwijs

Wat speelt er?

Kinderen moeten gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Dat is niet voor ieder kind vanzelfsprekend. Ontwikkeling wordt beïnvloed door de thuissituatie, gezondheid, onderwijs en ondersteuning. Daarom benaderen we opgroeien en ontwikkelen in het sociaal beleid als één samenhangend geheel. De groei van Staphorst vraagt daarnaast om voldoende en kwalitatief goede schoolgebouwen. De opgave gaat dus over de ontwikkelkansen van kinderen en over toekomstbestendige onderwijshuisvesting.

Om gericht keuzes te kunnen maken, brengen we beter in beeld waar kinderen belemmeringen ervaren in hun ontwikkeling en welke inzet nodig is. Daarnaast onderzoeken we hoe de behoefte aan onderwijsvoorzieningen zich per kern ontwikkelt.

Wat is onze rol?

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderwijs. De gemeente heeft wettelijke taken voor onder meer onderwijshuisvesting, leerplicht, leerlingenvervoer en het tegengaan van onderwijsachterstanden.

‘De onderwijsopgave gaat over ontwikkelkansen van kinderen en over toekomstbestendige onderwijshuisvesting.’

Maatschappelijk resultaat: Kinderen en jongeren krijgen goede ontwikkelkansen door toegankelijk en passend onderwijs en toekomstbestendige onderwijshuisvesting.		
Hoofddoel: Kinderen kunnen dichtbij, veilig en passend leren en krijgen tijdig ondersteuning wanneer ontwikkeling of deelname aan onderwijs onder druk staat.		
Gelijke ontwikkelkansen en een doorgaande leerlijn	Ieder kind neemt deel aan passend onderwijs	Toekomstbestendige en toegankelijke onderwijsvoorzieningen
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
Uitvoeren van taken rond onderwijsachterstanden en voorschoolse educatie (WPO; Wet kinderopvang)	- Waarborgen van voldoende aanbod van openbaar onderwijs (Grondwet; WPO) - Toezicht houden op naleving van de leerplicht (Leerplichtwet 1969) - Uitvoeren van het leerlingenvervoer (WPO; WEC; WVO 2020)	- Zorgdragen voor voldoende huisvesting van scholen (WPO; WVO 2020; WEC) - Zorgdragen voor een volwaardige en toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening (Wsob 2015)
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Inzetten op behoud van basisonderwijs in de kernen - Voorschoolse educatie toegankelijk maken en verbinden met scholen - Samenwerken met partners en de taalschool in Meppel ondersteunen	- Onderwijs sluit aan bij mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte - Scholen ondersteunen bij passend onderwijs en dit verwerken in het IHP	- In elke kern een toegankelijke bibliotheekvoorziening behouden of realiseren die bijdraagt aan brede maatschappelijke doelen - Investeren in toegankelijke, duurzame en veilige schoolgebouwen
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
		- Voortzetten uitvoering Integraal Huisvestingsplan - Uitwerken toekomstbestendige beleid bibliotheekvoorzieningen in elke kern en daarna doorzetten voor besluitvorming raad - Vervolguitwerking MFA IJhorst en daarna doorzetten voor besluitvorming raad

5. Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Wat speelt er?

Sport, cultuur, recreatie, verenigingen en vrijwilligerswerk dragen bij aan gezondheid, ontmoeting en de identiteit van Staphorst. Door bevolkingsgroei neemt de vraag naar voorzieningen toe, terwijl bestaande accommodaties en zorg, welzijns- en sportvoorzieningen steeds vaker onder druk staan. Sommige accommodaties zijn aan het eind van hun levensduur. Investeringsnodig om accommodaties toekomstbestendig te maken. Het beheer van sportvoorzieningen wordt door regelgeving complexer en vraagt veel van vrijwilligers. Daarom wil het college onderzoeken of bundeling van beheer voordelen biedt. Cultuur, erfgoed en recreatie dragen bij aan de eigenheid van Staphorst en bieden kansen voor een passend recreatief en toeristisch aanbod.

Om keuzes over sportvoorzieningen beter te kunnen onderbouwen, willen we meer inzicht in het gebruik ervan. Bij investeringen brengen we behoefte, gebruik, kosten en toekomstbestendigheid in beeld. Zo kunnen we beter bepalen welk voorzieningenniveau past bij de ontwikkeling van de gemeente en wat daarvoor nodig is. Een sportdashboard kan daarbij helpen.

Wat is onze rol?

Verenigingen, vrijwilligers, ondernemers en culturele organisaties spelen een belangrijke rol bij het aanbieden van voorzieningen en activiteiten. De gemeente kan subsidiëren, ruimte beschikbaar stellen of partijen verbinden, maar gemeentelijk eigendom, beheer of uitvoering is geen automatisme. We kijken steeds wat de samenleving zelf kan en waar gemeentelijke inzet nodig is.

‘Verenigingen, vrijwilligers, ondernemers en culturele organisaties spelen een belangrijke rol bij het aanbieden van voorzieningen en activiteiten.’

Maatschappelijk resultaat:			
Inwoners kunnen bewegen, ontmoeten, deelnemen aan cultuur en recreëren in een omgeving die de leefbaarheid en identiteit van Staphorst versterkt.			
Hoofddoel:			
Voorzieningen en initiatieven dragen bij aan gezondheid, ontmoeting, identiteit en een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod.			
Inwoners leven actief en gezond	Inwoners kunnen meedoen en elkaar ontmoeten	De Staphorster identiteit en het erfgoed blijven herkenbaar en levend	Staphorst biedt aantrekkelijke recreatie voor inwoner en bezoeker
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
Beheren van gemeentelijke openbare ruimte met inachtneming van zorg- en veiligheidsverplichtingen (Burgerlijk Wetboek; Omgevingswet)	Handhaven van de openbare orde (Gemeentewet)	- Rekening houden met en beschermen van cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving (Omgevingswet; Erfgoedwet) - Uitvoeren van taken bij rijksmonumenten en archeologie (Omgevingswet; Erfgoedwet) - Bekostigen van de lokale publieke media-instelling (Mediawet 2008)	
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Zwembad als basisvoorziening behouden. De huidige locatie van het zwembad betrekken bij toekomstonderzoek en keuzes maken over functies - Een zorgvuldig proces doorlopen voor de noodzakelijke uitbreiding van sportpark Rouveen - Een renovatie- of vernieuwingsplan sportaccommodatie VV IJhorst uitwerken, gekoppeld aan het besluit MFA-onderzoek - Sportvoorzieningen combineren en concentreren waar dit passend is (De Tippe/Noorderslag en Broene 'eugte) - Onderzoeken of een publiek-privaat sportbedrijf voordelen biedt - Een actueel sportdashboard ontwikkelen en benutten - Een extra speel- en trapveld in Staphorst-Zuid aanleggen	Voorzieningen afstemmen op de kern en geschikt voor multifunctioneel gebruik.	- Investeren in behoud en overdracht van historie, cultuur en erfgoed - Een uitvoeringsprogramma bij cultuurnota Typisch Stapperst opstellen en middelen vrijmaken	- Paden behouden en ontwikkeling van de Zwarte Dennen onderzoeken - Ontdek Staphorst benutten bij het bouwen aan het merk Staphorst
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
- Opstellen en uitvoeren Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 en doorzetten voor besluitvorming raad - Afronden en in gebruik nemen informatiesysteem PGAX voor ondermijning en Bibob - Voortzetten bewustwording rond digitale veiligheid, ondermijning en meldingsbereidheid	Evenemententerrein De Tippe optimaliseren en toekomstbestendig maken	Verder uitwerken maatschappelijke weerbaarheid en samenredzaamheid	- Beleid en ontwikkelingskaart buitengebied Staphorst actualiseren vanuit recreatie en toerisme - Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme - Voortzetten Vitale Vakantieparken en aanpak permanente bewoning - Mogelijkheden onderzoeken doorfietsroutes de Zwarte Dennen

6. Sociaal domein

Wat speelt er?

Staphorst heeft een sterke sociale basis. Het aantal uitkeringen is relatief laag, weinig jeugd maakt gebruik van jeugdzorg, de sociale cohesie is sterk en relatief veel inwoners voelen zich gezond. Toch is meedoen en gezondheid niet voor iedereen vanzelfsprekend. Eenzaamheid, psychische kwetsbaarheid, taalachterstand en langdurige werkloosheid kunnen inwoners daarin belemmeren. Daarnaast verandert de vraag naar zorg en ondersteuning en vragen landelijke en regionale zorgakkoorden om een verdere verschuiving naar preventie, gezondheid en een sterke sociale basis.

Een sterke sociale basis vraagt ook om passende voorzieningen. Sociale infrastructuur en maatschappelijk vastgoed moeten aansluiten bij de omvang, samenstelling en behoeften van iedere kern. Daarnaast vragen opvang, huisvesting, inburgering en participatie van nieuwkomers blijvend aandacht.

Wat is onze rol?

De gemeente is verantwoordelijk voor de toegang tot ondersteuning en biedt een vangnet aan inwoners die dat nodig hebben. Tegelijk benutten we de kracht van gezinnen, vrijwilligers, netwerken en maatschappelijke organisaties. Waar mogelijk sluiten we aan bij wat inwoners en organisaties zelf kunnen organiseren en waar nodig bieden we passende ondersteuning.

We investeren in een sterke sociale basis. We zetten in op het terugdringen van eenzaamheid, ondersteunen jeugd en gezinnen waar nodig, stimuleren stabiele en duurzame relaties en versterken preventieve ondersteuning, steungezinnen en gastgezinnen. Zo voorkomen we waar mogelijk zwaardere problematiek en bieden we kinderen en volwassenen de kans om naar vermogen mee te doen. Preventie en vroegsignalering zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Ook geven we uitvoering aan onze wettelijke taken op het gebied van opvang, huisvesting, inburgering en participatie van nieuwkomers. We zorgen voor passende opvang en begeleiding, zodat nieuwkomers zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de Staphorster samenleving.

Daarnaast zetten we in op sociale infrastructuur en maatschappelijk vastgoed die aansluiten bij de kenmerken van iedere kern. We stimuleren multifunctioneel gebruik van gebouwen en voorzieningen, waaronder bibliotheekvoorzieningen, zodat deze bijdragen aan brede maatschappelijke doelen.

We willen ons inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen, het bereik van voorzieningen en de effecten van beleid verbeteren, om hiermee onze inzet beter te richten op waar deze de grootste maatschappelijke meerwaarde heeft.

‘We stimuleren stabiele en duurzame relaties en versterken preventieve ondersteuning, steungezinnen en gastgezinnen.’

Maatschappelijk resultaat:			
Inwoners kunnen naar eigen vermogen meedoen in de samenleving, leven zo zelfstandig mogelijk en krijgen ondersteuning wanneer dat nodig is, zodat problemen worden voorkomen of tijdig worden aangepakt.			
Hoofddoel:			
Het versterken van gezondheid, bestaanszekerheid, zelfredzaamheid en participatie, zodat inwoners gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, leven en meedoen in de samenleving.			
Kinderen en jongeren groeien veilig en kansrijk op	Inwoners kunnen meedoen en beschikken over bestaanszekerheid	Inwoners leven zo zelfstandig mogelijk en ontvangen tijdig passende ondersteuning	Inwoners kijken naar elkaar om en dragen bij aan een sterke sociale basis
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
- Bevorderen van zelfredzaamheid, participatie en maatschappelijke ondersteuning van inwoners die dit nodig hebben (Wmo 2015) - Organiseren van preventie, ondersteuning, hulp en bescherming voor kinderen, jongeren en gezinnen (jeugdwet 2015) - Bieden van inkomensondersteuning en bevorderen van arbeidsparticipatie van inwoners die niet zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien (participatiewet) - Voorkomen en aanpakken van problematische schulden en bieden van schuldhulpverlening (Wgs 2012) - Begeleiden van inburgeraars naar taalvaardigheid, participatie en zelfredzaamheid in de samenleving (Wet inburgering 2021) - Bevorderen van de publieke gezondheid en uitvoeren van preventieve gezondheidszorg, waaronder jeugdgezondheidszorg (Wet publieke gezondheid) - Aanpakken van huiselijk geweld en kindermishandeling, waaronder het organiseren van en samenwerken met Veilig Thuis (Wmo 2015)	- Verstrekken van algemene en bijzondere bijstand (Participatiewet) - Ondersteunen van inwoners bij arbeidsinschakeling en re-integratie (Participatiewet) - Organiseren en aanbieden van beschut werk (Participatiewet) - Uitvoeren van resterende verplichtingen sociale werkvoorziening (Wet sociale werkvoorziening) - Bieden van schuldhulpverlening (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening) - Het bieden van lessen taalvaardigheid (WEB 2019)	- Bieden van maatschappelijke ondersteuning aan inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn (Wmo 2015) - Onderzoeken van ondersteuningsbehoeften en organiseren van toegang tot Wmo-ondersteuning (Wmo 2015) - Bieden van opvang en beschermd wonen (Wmo 2015)	- Bieden van mantelzorgondersteuning (Wmo 2015) - Ondersteunen van mantelzorgers en voorkomen van overbelasting (Wmo 2015) - Jaarlijks waarderen van mantelzorgers (Wmo 2015)
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Hulp zoveel mogelijk vanuit het gezin als basis organiseren en inzetten op preventie - Uitvoering verbinden aan Opgroeien, Meedoen, Samenleven en Gezondheid - Objectieve informatie geven over vaccinatie, middelengebruik en verslaving - Inzetten op steun-, gast- en pleeggezinnen	- Schuldhulp actief aanbieden en kwetsbare inwoners ondersteunen - Inwoners begeleiden naar werk en passende werkplekken - Werk en taalonderwijs combineren voor statushouders - Stijgende zorgkosten beperken door preventie versterken, zorg afstemmen en monitoring uitbreiden	- Ondersteuning richten op meedoen, zelfstandig leven en zelf regie laten voeren - Het Lokale Team vroeg laten signaleren en eerst ondersteunen voor opschaling - Samenwerking met maatschappelijke partners en verstevigen lokaal team binnen Gezond Meedoen Staphorst (GMS) - Wettelijke taken en de nota Perspectief op opvang vluchtelingen uitvoeren	- Samenwerken met scholen, kerken, verenigingen en zorgpartners in onze maatschappelijke opgaven - Samenwerken met kerken en maatschappelijke organisaties in het terugdringen van eenzaamheid - Steun en waardering geven aan mantelzorgers en de Vrijwilligerspluim herinvoeren - Een huiskamer of ontmoetingsruimte aanwezig in iedere kern, bij voorkeur in bestaande gebouwen
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
- Doorontwikkeling beleidsplan Iedereen doet mee en bijbehorend addendum naar een nieuw beleidsplan sociaal domein - Doorontwikkelen van de sturing op maatschappelijke resultaten en opleveren van de eerste monitorresultaten	Het vinden van een passende werkplek voor mensen met een beperking in samenwerking met lokale en regionale (arbeidsontwikkelings)bedrijven	- Uitwerken financieel haalbare en uitvoerbare vorm van asielopvang - Maatregelen voor tijdelijke opvang en herkenning huiselijk geweld - Onderzoeken en realiseren passende sociale infrastructuur en maatschappelijk vastgoed - Uitwerken van normen voor voldoende en passende sociale voorzieningen bij toekomstige gebiedsontwikkeling	- Doorlopende samenwerking met maatschappelijke partners (in Gezond Meedoen Staphorst), gericht op maatschappelijke resultaten en effecten - Doorontwikkeling samenwerking stuurgroep Gezond Meedoen Staphorst - Opstellen van een uitvoeringsprogramma ‘Sterke sociale basis en stevig lokaal team’ (van Arck) - Samen met partners uitvoering geven aan de opgaven uit de zorgakkoorden (AZWA-IZA)

7. Gezondheid en milieu

Wat speelt er?

De vraag naar elektriciteit neemt toe door woningbouw, bedrijvigheid en verduurzaming, terwijl het elektriciteitsnet daar niet overal ruimte voor biedt. De netcongestie kan woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming dus belemmeren. Daarom zetten we onder meer in op netbewust bouwen, energiehubs en het lokaal koppelen van opwek en gebruik. Klimaatverandering vergroot daarnaast de kans op droogte, bodemdaling, hitte en wateroverlast. Hierdoor worden water en bodem belangrijker bij ruimtelijke keuzes. Ook luchtkwaliteit, geluid, geur, bodemkwaliteit en omgevingsveiligheid bepalen waar ontwikkelingen mogelijk en wat de kwaliteit van de leefomgeving is.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen en bij uitwerking van beleid brengen we scherper in beeld waar energie-, klimaat- en milieuknelpunten beperkend zijn en welke kwaliteit we daar willen bereiken. Wanneer netcongestie beperkend is, stemmen we de ontwikkeling van woningbouw, bedrijvigheid en voorzieningen en de energie-infrastructuur op elkaar af.

Wat is onze rol?

De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de leefomgeving, afvalbeleid en ruimtelijke keuzes. Het elektriciteitsnet wordt beheerd door andere partijen en ook natuur- en waterkwaliteit worden niet alleen door de gemeente bepaald. Daarom signaleren we knelpunten vroeg, passen we onze plannen aan waar nodig, brengen we partijen bij elkaar en behartigen we de belangen van Staphorst.

‘Netcongestie kan woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming belemmeren. Daarom zetten we onder meer in op netbewust bouwen, energiehubs en het lokaal koppelen van opwek en gebruik.’

Maatschappelijk resultaat:			
Inwoners leven in een gezonde, schone en toekomstbestendige leefomgeving, terwijl energie-, water-, bodem- en natuurvoorwaarden de ontwikkeling van Staphorst niet onnodig blokkeren.			
Hoofddoel:			
De gemeente beschermt gezondheid en milieu, beheert water en grondstoffen duurzaam en beperkt belemmeringen door klimaatverandering en energie-infrastructuur.			
De gezondheid van inwoners wordt beschermd en bevordert	De leefomgeving is schoon en veilig en grondstoffen worden hergebruikt	Het water- en rioleringssysteem is gezond en klimaatbestendig	De energievoorziening wordt duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
- Uitvoeren van publieke gezondheidszorg (Wet publieke gezondheid) (o.a. Gezondheid als afwegingsaspect in ruimtelijke besluitvorming uitwerken, minimaal voor geur en geluid) - Uitvoeren van jeugdgezondheidszorg (Wet publieke gezondheid) - Uitvoeren van infectieziektebestrijding (Wet publieke gezondheid)	- Inzamelen van huishoudelijk afval (Wet milieubeheer) (o.a. Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit afvalstoffen actualiseren) - Uitvoeren van milieuregels, vergunningverlening, toezicht en handhaving waar de gemeente bevoegd gezag is (Omgevingswet) - Bieden van gelegenheid tot begraven en uitvoeren van taken rond lijkbezorging (Wet op de lijkbezorging)	- Uitvoeren van de gemeentelijke zorgplicht voor hemelwater (Omgevingswet) (o.a. Hemelwaterbeleid opstellen) - Zorgdragen voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater (Omgevingswet) - Uitvoeren van de gemeentelijke zorgplicht voor grondwater (Omgevingswet)	Opstellen en uitvoeren van verplichte onderdelen van het gemeentelijk warmtebeleid (Omgevingswet; Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie) (o.a. Bijdragen aan Soortenmanagementplan en natuurvriendelijk isoleren; Stroomaansluitingen vroegtijdig aanvragen vanwege langdurige doorlooptijden)
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
			- Doelmatig energiegebruik en woningsisolatie stimuleren - Netbewust bouwen, vroeg capaciteit aanvragen, energiehub's en slim laden bevorderen - Rekening houden met betaalbaarheid en uitvoerbaarheid - Lokale energiesystemen en collectieve afname bevorderen - Initiatieven voor opwek, opslag en gebruik stimuleren - Inzetten op financiële participatie en lokaal eigenaarschap - Beperken tot wettelijke taken en inzetten op lokaal voordeel
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
	Subsidieregeling zwerfafval scholen en verenigingen	Uitvoeren resterende projecten uit het gemeentelijk rioleringsplan	- Gebiedsgericht energieplan Esch 0 en Bullingerslag en lokale afzet (wind)energie - Vaststellen en uitvoeren isolatieprogramma en voortzetten aanpak energiearmoede - Bouwsteen voor omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsplan voor Energie & Klimaat en warmteprogramma - Uitvoeren energiebesparende maatregelen aan gemeentelijke gebouwen, inclusief gemeentewerf - Begeleiden procedure voor monomestvergisters in IJhorst - Uitwerken samenwerking met Enexis en begeleiden verzwaren laagspanningsnet - Begeleiden tracékeuze en planvorming DON West

8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Wat speelt er?

Staphorst staat voor een grote woningbouwopgave. Tot 2030 moeten ongeveer 1.000 woningen worden gebouwd en ook daarna blijft de behoefte aan nieuwe woningen groot. Er is vooral behoefte aan meer kleinere, betaalbare en duurzame woningen. Bij de opgave gaat het daarom ook om een passend woningaanbod voor onder meer starters, senioren en verschillende inkomensgroepen. Met een permanente woningbouwmonitor kunnen we het woningbouwprogramma aanpassen wanneer de lokale behoefte verandert.

Om voldoende woningen te kunnen realiseren, is het belangrijk dat plannen niet onnodig worden vertraagd door regels en procedures. Tegelijk willen we de ruimtelijke kwaliteit wel behouden en beschermen, waaronder het karakteristieke dorpsgezicht van De Streek. Daarom willen we de regeldruk verminderen door te onderzoeken waar welstand- en erfinrichtingsplannen kunnen worden afgeschaft, het EPOS-proces evalueren en waar mogelijk werken met regels op hoofdlijnen. Ook wil het college in het buitengebied onder voorwaarden ruimte bieden voor woningbouw en bedrijvigheid op bestaande erven.

De groei van Staphorst vraagt om meer dan woningen alleen. Nieuwe wijken hebben gevolgen voor wegen, groen, scholen, sportvoorzieningen, energie en andere voorzieningen. Daarom bekijken we woningbouw in samenhang met de leefomgeving en de voorzieningen die nodig zijn om de groei van de gemeente op een goede manier op te vangen. Het Meerjaren Programma Wonen geeft al veel inzicht in de voortgang van de woningbouwopgave. De komende jaren blijven we volgen of het bouwtempo en het type woningen aansluiten bij de lokale behoefte. We willen belemmeringen waar mogelijk wegnemen om initiatiefnemers meer ruimte te bieden. Ook kijken we naar welke gevolgen de groei heeft voor voorzieningen, infrastructuur en leefbaarheid in de verschillende kernen.

Wat is onze rol?

De gemeente bouwt de woningen niet zelf. Dat gebeurt vooral door woningcorporaties, ontwikkelaars, ondernemers en inwoners. De gemeente bepaalt waar ontwikkeling mogelijk is, stelt voorwaarden en zorgt voor de benodigde besluiten en procedures. Via grondbeleid of gebiedsregie sturen we actief op ontwikkeling, waarbij we rekening houden met externe voorwaarden zoals netcapaciteit, stikstof en infrastructuur.

‘De groei van Staphorst vraagt om meer dan woningen alleen. Nieuwe wijken hebben gevolgen voor wegen, groen, scholen, sportvoorzieningen, energie en andere voorzieningen.’

Maatschappelijk resultaat:			
Inwoners kunnen in iedere levensfase passend wonen in een leefbare omgeving die aansluit bij het karakter van Staphorst.			
Hoofddoel:			
Er zijn voldoende passende woningen en de schaarse ruimte wordt zorgvuldig benut voor wonen, werken, voorzieningen en ruimtelijke kwaliteit.			
Kinderen en jongeren groeien veilig en kansrijk op	Inwoners kunnen meedoen en beschikken over bestaanszekerheid	Wijken en kernen blijven leefbaar en toekomstbestendig	De schaarse ruimte wordt zorgvuldig en evenwichtig benut
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
Verhalen van kosten bij daarvoor aangewezen bouwactiviteiten (Omgevingswet) (o.a. Volkshuisvestingsprogramma aanpassen, vaststellen en uitvoeren; Mogelijkheden voor woningsplitsing onderzoeken en benutten; Nieuw woonbehoefteonderzoek uitvoeren)	- Uitvoeren van taken ter bevordering van goed verhuurderschap (Wet goed verhuurderschap) (o.a. Prestatieafspraken met VechtHorst en Toek maken en uitvoeren) - Uitvoeren van huisvestingsregels, indien een huisvestingsverordening is vastgesteld (Huisvestingswet 2014) (o.a. Regionaal afgestemde lokale huisvestingsverordening vaststellen en regionale urgentieregeling uitvoeren) - Huisvesten van vergunninghouders overeenkomstig de taakstelling (Huisvestingswet 2014)		- Vaststellen en actueel houden van één gemeentelijke omgevingsvisie (Omgevingswet) (o.a. Beleid voor uitvoering Wet kwaliteitsborging actualiseren) - Vaststellen en beheren van één gemeentelijk omgevingsplan (Omgevingswet) (o.a. Regels uit de bomenverordening actualiseren bij opname in het omgevingsplan) - Behandelen van aanvragen om omgevingsvergunning waarvoor de gemeente bevoegd gezag is (Omgevingswet) - Toezicht houden op en handhaven van regels voor de fysieke leefomgeving (Omgevingswet; Awb) (o.a. Beleidsplan VTH 2029-2032 opstellen) - Beoordelen van ruimtelijke initiatieven waarvoor een gemeentelijk besluit nodig is (Omgevingswet; Awb) - Uitvoeren van bouw- en woningtoezicht (Omgevingswet; Woningwet; Wkb)
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Het Meerjarenprogramma Wonen voortzetten en bouwen op basis van lokale behoefte - Een permanente woningbouwmonitor inzetten - CPO, doorverkoopbeding en waar passend zelfwoningplicht benutten - Waar passend hoger bouwen dan drie lagen mogelijk maken	- Waar mogelijk voorrang geven bij sociale of economische binding - Met VechtHorst en partners werken aan een mix van huur en koop	- Strategisch grond aankopen voor wonen, werken, wegen en voorzieningen - Voorzieningen vanaf het begin meenemen in nieuwbouwplannen - Gemeentewerf verplaatsen en ruimte reserveren voor de begraafplaats - Beleid en mogelijke instrumenten, waaronder een leegstandsheffing, beoordelen	- Onderzoeken waar welstand en erfinrichtingsplannen kunnen vervallen en EPOS evalueren - Beleid voor De Streek beoordelen en zo nodig aanpassen - Onder voorwaarden ruimte bieden op bestaande erven - De huidige locatie van de brandweer aanpassen en ons oriënteren op een toekomstige locatie
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
- Implementatie volkshuisvestingsprogramma en uitvoeren Meerjarenprogramma Wonen - Ontwikkelen De Slagen fase 3 - Afronden en ontwikkelen Rouveen-Zuid fase 1, 2 en 3 - Ontwikkelen woningbouwlocatie IJhorst-Oost en Poeleweg (Pastorielanden) woonrijp opleveren	Bouwen geautomatiseerd systeem voor verhuis- en toewijzingsgegevens	- Vorbereiden besluitvorming raad over gemeentewerf en begraafplaats - Verder ontwikkelen locatie De Tippe	Bouwsteen voor omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsplan voor de Streek (n.a.v. actualisatie open plekkenbeleid, transformatiebeleid, erfgoedbeleid, welstandsbeleid)

9. Organisatie en financiën

Wat speelt er?

Staphorst staat voor grote opgaven op het gebied van wonen, economie, landbouw, energie, water, mobiliteit en defensie. Tegelijkertijd zijn de beschikbare ambtelijke capaciteit en financiële middelen beperkt. Nieuwe ambities kunnen daarom niet onbeperkt worden toegevoegd aan het bestaande takenpakket. De coalitiepartijen kiezen voor een structureel sluitende begroting, het geleidelijk terugbrengen van de formatie en grotere inzet van automatisering en AI. Het financieel beleid van het college is dan ook gericht op continuïteit, uitvoerbaarheid en bestuurlijke wendbaarheid. De kern van onze koers is dat ambities, structurele lasten, investeringen en beschikbare uitvoeringscapaciteit duurzaam met elkaar in balans worden gebracht.

Onze visie op de organisatie blijft ongewijzigd. Staphorst wil een sterke, ambitieuze én zelfstandige gemeente en organisatie blijven. Toekomstbestendigheid blijft daarom ook ten aanzien van de organisatie het sleutelwoord. Dat wil zeggen dat we blijven bouwen aan organisatie die in het hier en nu en in de toekomst zelfstandig haar taken en opgaven kan blijven uitvoeren.

Wat is onze rol?

De raad stelt kaders en budgetten vast. Het college geeft binnen die kaders bestuurlijke richting en legt verantwoording af. Het management organiseert en stuurt de uitvoering. Ook in deze periode blijft het samenspel van groot belang, zodat we effectief én efficiënt blijven werken aan de opgaven voor ons mooie Staphorst.

‘We blijven bouwen aan een organisatie die in het hier en nu en in de toekomst zelfstandig haar taken en opgaven kan blijven uitvoeren.’

Maatschappelijk resultaat: Een financieel gezonde en toekomstbestendige gemeente.		
Hoofddoel: De gemeente houdt structureel grip op geld, risico's, informatiehuishouding en bedrijfsvoering.		
De gemeente blijft financieel gezond en wendbaar	De organisatie kan de gekozen taken en prioriteiten uitvoeren	De bedrijfsvoering is betrouwbaar, veilig en doelmatig
WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN	WETTELIJKE TAKEN
- Voeren van een rechtmatige financiële administratie en interne beheersing (Gemeentewet; BBV) - Opstellen van begroting en jaarrekening en afleggen van financiële verantwoording (Gemeentewet; BBV)	- Duurzaam beheren en bewaren van gemeentelijke informatie (Archiefwet) - Behandelen van Woo-verzoeken en actief openbaar maken van informatie (Wet open overheid) - Uitvoeren van informatiebeveiligings- en verantwoordingsverplichtingen rond overheidsinformatie en basisregistraties (diverse bijzondere wetten)	- Rechtmatig aanbesteden van overheidsopdrachten (Aanbestedingswet 2012) - Beschermen van persoonsgegevens (AVG; Uitvoeringswet AVG) - Behandelen van bezwaren en klachten en voeren van bestuursrechtelijke procedures (Awb) - Voldoen aan werkgevers- en arbeidsomstandigheden verplichtingen (Arbeidsomstandighedenwet; Burgerlijk Wetboek) Cyberbeveiligingswet (CBW)
COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD	COALITIEAKKOORD
- Vooraf ambtelijke en financiële gevolgen afwegen en keuzes expliciteren - Sturen op kwaliteit en investeren in langjarige verbinding € 800.000 structureel besparen, naast € 100.000 taakstelling digitalisering € 300.000 structureel besparen, naast € 100.000 vanaf 2028 - Grote voorzieningen en onderwijshuisvesting in samenhang beoordelen - Afspraken over weerstandsvermogen en algemene reserve handhaven - Eerst herooverwegen, besparen en externe dekking zoeken en pas daarna OZB overwegen	- Mooi Wark! benutten, regels schrappen en processen versnellen - Formatie geleidelijk verminderen en inhuur beperken - Prioriteiten herijken en projecten combineren, uitstellen, versoberen of beëindigen	Automatisering en AI inzetten waar deze meerwaarde bieden
LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN	LOPENDE ACTIVITEITEN
- Actualiseren beheerplannen en langjarige vervangingsopgave - Zorgdragen voor een robuuste en structureel sluitende meerjarenbegroting	- Toepassen Mooi Wark! en de besturingsfilosofie - Verder ontwikkelen strategische personeelsplanning en personeelsontwikkeling	Verder verbeteren en digitaliseren van werkprocessen

Colofon

Gemeente Staphorst

Binnenweg 26
7951 DE Staphorst

Postbus 2
7950 AA Staphorst

Foto's van:
Ontdek Staphorst
Jaco Hoeve
Gemeente Staphorst